

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

Mit hoz a jövő?

Amikor imádságos bizakodással lessük hadaink győzelméről szóló híradásokat, vizsgáló szemmel kell néznünk, hogy politikai, de főképen közgazdasági szempontból mit várhatunk ettől az óriási küzdelemtől, amely sorompóba szólítja immár mellettünk vagy ellenünk az egész világot. Foglalkoznunk kell azzal a kérdéssel, hogy várhatunk-e ennek a példátlan erőfeszítésnek nyomán valami javulást és ha igen, milyet és mikor?

Azt hiszem, hogy kellenél több véleménynyel kerülnék ellenkezésbe, amikor azt mondom, hogy végeredményben részünkre mindenesetre csak jót és üdvöset várok ettől a nagy küzdelemtől. Nincs kétségem aziránt, hogy azok a fegyverek, amelyeket a dicső szövetségünkkel a jog, igazság és kultúra érdekében harcba vittünk, a győzelem babérkoszorújával térnek majd meg. Azonban ha az üzletember számító szemével vizsgáljuk a háború várható hatását, arra az eshetőségre is kell gondolnunk, amit mindnyájan kizártnak tartunk, t. i. hogy ha nem az igazság győzne, mire lehetünk elkészülve főleg *penzügyi életünkben*? Még pedig egyrészt állami hitelünk, másrészt belső gazdasági fejlődésünk szempontjából milyen eshetőségre számíthatunk?

És, mert jobb, ha az ember előbb a kellemetlen esik át, hogy a végén a jónak, kellemesnek annál jobban örüljünk, vegyük előbb azt a kizárt eshetőséget, ha a háború kimenetele ránk nézve kedvezőtlen lenne. Mindenfelől azt halljuk, hogy katonáink, különösen a magyarok csodákat művelnek, akiket német tiszték is a németekkel egyenrangúaknak ismernek el. Semleges országok lapjai az elismerés, csodálat és lelkesedés hangján írják a magyar katonáról. Még az ellenség is félve emlegeti a magyar harcost és a honvéd nevet az egész világ megtanulta.

Mi következik ebből? Az, hogy amilyen félelmetes a magyar ellenségnek, olyan értékes és megbecsülendő szövetségesnek, akivel érdemes barátságot tartani, összeköttetést ápolni. Ezt tudja úgy a jóbarát, mint az ellenség. Tudja azt is, hogy egy ilyen kulturában és becsületben nevelt harcos nemzet katonaságának létérdeke, hogy rendszeren fel legyünk szerelve és hogy ennek az állandó nagy

megterhelésnek megfelelően fejlődhesen közgazdasági és politikai életünk. Kellő felszerelést pedig csak megfelelő financiális helyzetben levő ország adhat katonáinak. Meg vagyok győződve arról, hogy ha a magyar állam kölcsön-igénnyel lép majd Németország elé, eddig soha nem remélt kedvező fogadtatásra és sikerre számíthat.

De a kölcsön után kamatot is kell fizetni, a kölcsönt törleszteni is kell.

Ezeknek a kötelességeknek csak pénzügyileg konsolidált, megfelelő erőforrásokkal rendelkező ország képes eleget tenni, miért is a mi dús természeti kincseinknek nagyarányú kihasználása lesz a német tőke egyik főfeladata. És mert az ilyen pénzügyi műveletek üzletnek is elsőrangúak lesznek, a most semleges, tőkeerős államok is fel fogják ismerni a velünk létesíthető üzletek jelentőségét és felkeresnek bennünket biztos és jól jövedelmező elhelyezésre szánt tőkékkel és nem idegenkednek majd tőlünk úgy, mint ahogy azt a közelmúltban is tették.

Velünk tehát érdemes üzletet kötni. Inkább érdemes a magyar járadékot, a magyar zálogleveleket, vasúti kötvényeket és egyéb befektetési értékeket vásárolni, mint a nikaraguai, mexikói és egyéb államadósságokat, amiken a franciák is, a svájciak is annyi pénzt veszítettek és a melyik helyett a biztos bázisú, szolid magyar értékekbe lesz érdemes a felgyülemelő és elhelyezést kereső nagy tőkéket fektetni. Ez áll különösen azokra a tőkeerős semleges államokra, amelyek óriási jövedelmeket húznak a mostani háborúból. A legjobb piacok fokozott érdeklődésére számíthatunk. Amellett ez a háború megtanított bennünket arra, hogy takarékoskodni, dolgozni kell nagyobb erővel, jobb beosztással, mint eddig, ha meg akarjuk állani helyünket. Mert ahogy az egyéni függetlenségnek csak a vagyon az alapja, állami önállóságunknak is, — akár Ausztriával való szövetségben, — szintén csak a nemzeti vagyonosodásunk képezheti alapját. Régi adoma, hogy minden magyar 40 kor. adóssággal jön a világra és egész életén át azon iparkodik, hogy ez a 40 kor. minél több kamattal szaporodjék. Ennek úgy kell megváltozni, hogy a passzivum a jövőben aktivumra változzék, amit el is érhetünk a magunk erejéből, esetleg jóbarátaink támogatásával. Nem azt értem az alatt, hogy a né-

metek idejönnek hozzánk iskolamesterkedni, hogy arra fognak tanítgatni, hogy miképen lehet legalább ötszörannyit kihozni az övékénél sokkal termékenyebb hazai földből, mint eddig, sem azt, hogy hogyan kell a mi ma parlagon heverő dús bányáinkat eredményesebb üzembe venni és hogyan kell azoknak termékeit jól értékesíteni, vagy miképen kell vízi-útjainkat kihasználni, újakat teremteni, vasúti hálózatunkat tökéletesítve, az ország főjöveldelmi forrásának megtenni, ipart, kereskedelmet felvirágoztatni.

Azonban tanulnunk kell tőlük, dolgoznunk kell velük. Fiainkat oda kell küldeni. Meg kell tanulnunk produktíve dolgozni, és főleg takarékoskodni. És ez a nemzet, amely nem egész egy félszázad alatt annyira tudott fejlődni, hogy évszázadok mulasztását, elmaradottságát pótolta, ha megtanul majd intenzívebb munka mellett takarékoskodni is, a fejlődés olyan magas fokát fogja elérni, hogy rövid idő alatt békében is egyenértékű lesz azzal a hatalmas szövetségesével, amellyel a háborúban egyenértékűnek bizonyult.

Zilálnak tetsző belpolitikai életünket belátó politikusaink, akik a haza javára nemcsak beszélni, de dolgozni is tudnak és akarnak, fogják gyógyítani. Az eddigi pártkereteket, úgy vélem, elavultnak fogja majd mindenki találni. *Előre kell látnunk a jövőnek, dolgoznunk*, még pedig gazdasági és nem közjogi vagy felekezeti programok alapján. A jövő politikai pártjai csak *agrárius, merkantil és szocialista pártok lehetnek*, radikális, liberális vagy konzervatív alapon.

Ez a perspektívája az esetleg kedvezőtlen kimenetelű háborúnak.

A háború kedvező kimenetelénél olyan hatalmas fellendülést fogunk megélni, amilyent legvérmesebb álmainkban sem mertünk álmodni, amit igen rövid néhány hónappal azelőtt még utópiának tartottunk volna. Igaz ugyan, hogy ez nem lesz máról holnapra. A háború sok kárt tesz emberben, erkölcsi és anyagi javakban. Azokat pedig pótolni kell!

Először az emberáldozatokat. A háború emberhiányt okoz, amivel együtt jár az egész vonalon a jobb *munkaalkalom*. Ennek viszont szükségszerű folyománya, hogy jöideig szünetelni fog a kivándorlás. Minőségben a sok értékes ember elpusztulását a kivándorlás elmaradása nem pótolhatja, de az itthonmaradottak szaporodni fognak

Ne felejtse el! Ha szüksége van finom **cipőre, kalapra** vagy **fehérneműre**, akkor szerezze be **WOHL IZIDOR** úridivat- és cipőárúházában, **Eperjes, Fő-utca 87.**

és a természetes fejlődés kiválasztja majd az értékes emberanyagot. Átmenetileg legalább csökkenteni fog a szellemi proletáriátus.

Kétségtelen, hogy az erkölcsök eldurvulnak a hosszú hadjárat alatt, a tudományok nem fejlődnek, sok kulturális mű pusztul el, de annyi mindenre megtanít bennünket a háború, aminek felsorolására e cikk keretei nagyon is szűkek. De az erkölcsök is hamar meg fognak javulni legalább annyira, mint amilyenek a háború előtt voltak.

Az anyagi javak pótlása két-három esztendő munkája lesz. Az északi és déli megyék sok kárt szenvedtek. Egyrészt az állam kárpótlása, másrészt vidéki és budapesti intézeteink jóakarátú támogatása ezeknek a vidékeknek lakosságát is talpra állítja és részesévé teszi annak a kulturális munkának, amely ezt az őserővel rendelkező országot nagygyá teszi.

Vállvetve dolgozni, egymást megértve munkálkodni, a jövőre gondolva takarékoskodni: ezek a mi feladataink; ezeknek a feladatoknak pontos betöltése tesz bennünket majd nagygyá! **Dr. Werther Henrik,** pénzügyi igazgató.

Képek.

Északi hadszíntér, 1915. március.

Szítal a félhomály... A szakadatlan ágyúdörgés elült, csak az előretolt gyalogsági különítmények irányából hallatszik még puskaropogás. Az estéli fagy reácsókolja ezerszirmú jégvirágait fedezékünk ablakára... Már a gyalogsági tűz is megszűnt... Néma csend borul a véres harcmezőre...

Kora hajnalhasadtakor kezdődött el a támadás. Egy egész hadtest mozdult meg egyszerre. Reggel négy óra lehetett és tízezrek osztogatták a halált... Pokoli lárma lett... A mitsem sejtő oroszokat félálomban érte a támadás... Pánik-szerűen rohantak vissza drótkerítések mögé és aztán kezdődött el csak igazában az idegölő játék... Megszólt a környékbeli egész tűzértség. A nehéz gránátok éles lecsapódása túlharsogta

a gyalogsági tüzet... Egy század rohant fel a drótkerítéssel övezett dombra... Háromszor vetették vissza, háromszor rohant fel újból. Aratot a fehér kaszás... Gránátok robbantak el a drótkerítésekben. Piros vér festette meg a havas domboldalt... És a gyalogság támadt, heroszokként rohantak előre, fáradhatatlanul, szünet nélkül egész nap tartott az ádáz tusa... Egynéhány magaslatot elfoglaltunk, egynehány még orosz kézen maradt... s most elült a harc, csend lett, meleg csend feküdt meg a végtelen harcmezőn.

A telefonkagylót fülemhez veszem... Jelenések futnak be a központba. Az egész nap minden mozdulata vetődik most papírra, az állásokat jelző piros vonalak előbbre rajzolódnak a térképeken... Parancsok adódnak...

Éjjel tizenegykor újabb támadás az ellenség megerősített pozíciói ellen. A jobbszárny tűzzel magára vonja az ellenség figyelmét, a balszárny behajlik és onnan támad. Utászosztágok kúsznak előre. Aláaknázák a megerősített pozíciókat, az aknavetőket előkészítik a rohamot és aztán szuronyroham. A tűzértség hathatós tűzzel kíséri a támadást.

Sötét van... A holdvilág utolsó negyedét járja. Reszkető fényével csak alig világítja meg a harcot... A barátságtalan sötétségbe két szalmafedelű égő házikó világít bele... Az oroszok gyűjtöttak be, hogy lássanak... Hatalmas lángnyelvek csókolódnak a fagyos égálgájával. Még mindig nem lehet támadni... Meg kell várni, míg elül a vöröskakas... Két óráig tart még... Hosszú a várakozás... Hideg van.

Hatalmas robbanás reszketeti meg a levegőt. Még egy... megint egy... A tűzértség erősen tüzel... Az aknavetőket munkában vannak. Világtópisztolyok lövedékei szteregek a levegőben. Ezer feltűzőtt szurony villámlik meg a hold sárga fényében. A robbanások irányából «Hurrá!» kiáltások hallatszanak... Erős puskaropogás... A gépfegyver kattog... A telefonban jelentések futnak össze, parancsok adódnak...

Piros hajnalhasadtakor magyar bakák fek-

szenek a drótkerítés mögötti elhagyott orosz fedezékekben.

A fogolyjétség most a legjövendőbb foglalkozás idéfent. Azért is oly nagy az ambíció. Muszkát fogni, sokat. Pénzt kap érte az ügyes baka. Nagy pénzt. A fegyveresen elfogott muszi ára kettő koronában van fikszirozva, a fegyvertelen fogoly csak egy koronát ér. Rengeteg sok önként jelentkező van a muszkafogásra és az éjjeli patrullirozások rendszerint mehozzák a maguk eredményét.

Reggelenként mindig beállt egy-két járőrvezető a parancsnokához és magát feszes háptákbá vágva alázattal jelenti az éjjeli vadászat eredményét. «Megint fogtunk tizenkettőt fegyveresen!»... «Megint huszat, de csak kettőnél van puska, a többiek úgy elhajigálták, hogy nem tudtuk megtalálni... Hej pedig mennyivel többet érne nek puskásan!...» És a büszke bakának arcán olyan kesernyés vonás fut végig, de nagy, fekete szemével mintha az ellenkezőjét mondaná, mintha azt mondaná: «De mégis fogtunk!... Majd fogunk mi még fegyverest is! Kétkoronás muszkát is!...» És a magyar baka érdes tenyerébe beleszámolják a csengő forintokat... «Egy, kettő, tíz...» mintha a vásáron eladott ökreinek árát venné fel. Utánaszámolja a csengő ezüstöket, ... előkerül a pirosbabos zsebkendő és a csücskébe kötött gúzsban elhelyezkedik a sok pengő forint...

Másnap táborig utalvány adódik fel Kovács Erzsébetnek, ő szeretett hites feleségének... Megint telik egy új pruszlikra, megint egy színes kendőre... S a levélben, melyet evvel egyidejűleg kap meg az Erzsébet, kusza vonásokban írja le a büszke baka a muszkafogás híres történetét és kéri «az asszonygyt, hogy vigyázzék a gyerekekre, az aprómarhára, és hogy a riskát adja el jó áron a vásáron...»

A telefon, az az átkozott jószág, amelynél odahaza is igen sokat eldühöngünk, ha a központ, központocska, középpontocska nem adja hamar a kért számot, avagy ha a feleségem helyett, akivel a szerelemről szeretnék csevegni, tévedésből a szabómmal köt össze, akinél hatalmas kiegyenlített számlám van, és aki a kellemes véletlent

mesebb! Sisteregve forr a levegő... No most már rendben vagyunk... Ego vos absolvo a peccatis vestris et a censuris in nomine... mondom sietve, fölemelve jobbjomat.

Be sem fejeztem, lecsapott a nehéz gránát forrva, sisteregve jobbkezem felől.

Hasra vágódtak egyesek, valószínűleg az ujoncok, kik azt látták, srappell születik a sisteregésből és jobb, ha hátába fúródik a srappellöltelék golyója s a mellen jön ki, mint ha fejét vagy vállát találva, végigméri a legény magasságát s jobb-vagy balsarkán szahadul ki.

Szivesebben vettem volna, ha nem jött volna, de ha már jött, hát Isten hozta! Hiszen kárt úgysem tett senkiben. És érdekes a bakák megjegyzése, hogy: Moska! strifa a Pan Boh kule diriguje (a muszka lő, de a golyót az Isten irányítja).

Nem vettem túltragikusan a dolgot s azért pillanatnyi megszakítás nélkül beszéltem tovább: Csak nyugalom! nincs mitől félni! Isten nem hagyja el övéit. Isten bölcsesége bocsátja az emberre a szenvedéseket, a háborút is. Mert sokan míg jólétben éltek, Istenről megfeledkeztek és talán bűnökben haltak volna meg, bezeg itt, ha sistereg a gránát, süvít a golyó, megbánja bűneit, javulást ígér a megrögzöttebb bűnös is és Isten megbocsát neki, mert Ő végtelentl irgalmas.

Ejnye, mintha valami jobban érdekelné őket, mint a szentbeszéd. Gyarló ember lévén, hiúságot is sértené, hogy addig, amíg hozzájuk beszélnek, ők másra figyelnek, ha nem hallanám magam, ahogy felénk jön, forr, sistereg a második.

— Csak okosan, János! A csűr fedezete mellett vonuljon vissza, — e szavakkal küldöm a lovászt s megyek gyalog.

Nyolc perc, vagy rövidebb idő múlva egy völgyben, inkább szakadéokban találok magamat, egy temetőben. Éppen a mult vasárnap délután, majdnem azt lehetne mondani, srappell-kisérettel eltemetett Galanda István honvéd sírja mellett állították fel a zöld fenyőkápolnát, mely előtt honvédaltiszt áll és lesi, mily hatással lesz reám a feldíszített kápolna, melynek ő volt a mestere. Harangozás lehet a «csendes» foglalkozása, mert ért az oltárfelszereléshez és a minisztráláshoz is.

Miután kifejeztem megelégedésemet, a zászlóaljparancsnoknál jelentettem megérkezésemet.

S az oroszok, mintha meg akarnák ünnepelni a vasárnapot, oly némán őrzik nehéz ágyúikat.

Mily szép misénk lesz a havas fenyves alatt, a csacsogó patak partján, a néma hősök sírhantja mellett!... Oly kedves nekünk ez a szép nap, ez az istenitisztelet, ez a költői hely, hogy érdemesnek tartjuk a megörökítésre.

Megrázza a csengőt a minisztráló honvéd és megkezdődik a mise.

Oltár előtt áll a zászlóaljparancsnok tisztjei társaságában, a kántor és a misére jött honvédek.

En a lépcsőimát, az énekkar a bőjti éneket kezdi. Mire vége lett az evangéliumnak, már a második bőjti éneket is befejezték. Feléjük fordulok és prédikálok az Isten bölcsességéről, ki mindent jóra fordít, kinek útjai kifürkészhetetlenek. De mi az? Minden szem az égre tekint. Őstökös jelent meg a gyönyörű égbolton? Oh veszedel-

TÁRCA.

Táborigi mise gránáttűzben.

Közi Urbán, táborigi lelkész.

Leírom, amint történt.

Vasárnap van, február 28-ika. Éjjel fagy volt, de a mosolygó reggeli nap bejelenti, hogy délre sarat teremt.

Kevés hó borítja a földet. S mert tegnap nehéz gránátokkal alkalmatlankodtak az oroszok, hóköpenyegbe takarom a kelyhet, nem másba.

Miután telefonjelentést küldtem elindulásomról a zászlóaljnak, nekimegyek a kis erdőnek. Velem jön a lóápoló és a vezető altiszt takaróba burkolt kápolnafelszereléssel.

Kiérve a kis erdőből, kissé feljebb megyek és látom az ellenséges rajvonalat.

Régi ismerősöm itten, de talán mégse okoskodjunk ma, — mondom magamban a tegnapi tüzelés után — és hirtelen fordulattal egy, a mezőn különálló csűr mögé irányítom lovamat.

— János, úgy látom, jobb lesz gyalog folytatni az utat.

— Bizony én is úgy gondolnám, ezredlelkész úr, jelentem alássan, mert a ló nagy célt mutat az ellenségnek, — felel megkönnyebbülten a János.

Megcsillant már a kehely a napsugárban, mert saját célját kell szolgálnia a hóköpenyegnek. Csak arcom látszik ki belőle és hónom alatt rejtegetem a kelyhet, hogy csillogása tisztikardra ne emlékeztesse a figyelmes orosz tűzéreket.

arra használja fel, zettséget, — itt az ő apró kis bosszúja.

Nem a szabómmal, hanem a postahivatalban és a telefonról, amely éppen akkor nem, a

Órákhozott ha lomon mint adódnak hosszát dúdol bele a hívójele, jómagam vizsgát, — mindig a aranyos masina, de lenne, megbolondul ködni. Igen! Minth szekirozni, mintha cs elromlásával engem

Persze, néhány megint rendesen beszélni, de engem elérte a célját.

De azért nem a natnyi elromlásaival mintha otthon volt fotelben és ott dühöngött legválogatottabban az arcába.

Ha a telefonos frmet, sejtem, hogy hogy itt is utoléri a dogságukat teljesebbül valom meg őszintén, az üteg telefonos tiszt megszázaszorozva én

Ó telefon!... T

Van az ütegünknek vista volt. Mikor — kor — bevonult, a le miatt. Bő ruthén ga tipikus «csereszlot», Bozontos haját ki

A Petyko — így mióta katonaruhát Rendes a ruhája, bor szépen kettéválasztva

Reflexmozgást v emelem és sietek a fel

Lecsapott a má magasságra hányt a felhő alakjában és 1-8 lecsapódása helyén.

Ez már hosszabb a vonalon, melyen

Szemem előtt fé felhő, de azt is láto és tisztjei mozdulat

Csodálatos lelkier

Vége lett már a tótól prédikálni.

Alig hogy megk madik. Most már m hol csapódik s mily megérlette bennem

oroszok észrevehette vonalban és most m

Ily meggyőződés a tót beszéd mellőzés

Credo in unum D egyet. Utána Domin

— köszöntéssel ford forr, sistereg az ágy

— Oremus! — v fel imára őket s lecs robban.

De figyelem! G mintha csak a grán

arra használja fel, hogy eszembe juttassa kötelezettségemet, — itt a harctéren is tovább kísért az ő apró kis bosszantásaival.

Nem a szabómról van szó, sem pedig a telefonos kisasszonyról, aki ott kurizáltat magának a postahivatalban és engem órákhosszat kapcsolás nélkül hagy, — hanem arról az átkozott tábori-telefonról, amely mindig kitűnően működik, csak éppen akkor nem, amikor sürgősen szükség volna rá.

Órákhosszat hallgathatom, hogy az én vonalomon mint adódnak tovább jelentések, napok-hosszat dúdol bele a fülembe sok-sok más állomás hívójele, jómagam is ezerszer tarthatok vonalvizsgát, — mindig kitűnően fog szuperálni ez az aranyos masina, de ha aztán fontos beszélgetésem lenne, megbolondul a huncut és nem akar működni. Igen! Mintha engem itt is tovább akarna szekirozni, mintha csak azért lenne mindig jó, hogy elromlásával engem bosszantsa a vén hiszterika.

Persze, néhány percnyi bosszankodás után megint rendesen működik a gép s lehet vígan beszélni, de engem s a vizavimat megbosszantott, elérte a célját.

De azért nem haragszom a telefonra. Pillanatnyi elromlásai alatt legalább megint úgy érzem, mintha otthon volnék, ott ülnék a puha bőrfotelben és ott dühöngének, a telefonos frájlájnának legválogatottabb gorombaságaimat vagdosván az arcába.

Ha a telefonos frájlájnok olvassák jelen cikket, sejttem, hogy titokban mennyire örülnek, hogy itt is utóleri az előfizetőt a nemezis. Boldogságukat teljesebbé akarom hát tenni és ezért valloim meg őszintén, hogy — sajnos — én vagyok az üteg telefonos tisztje és így a korholásokat most megszázaszozva én kapom meg.

Ó telefon!... Telefon!...

*

Van az ütegnél egy trombitáskaplár. Rezervista volt. Mikor — annakidején a mobilizáláskor — bevonult, a legénység kinevette az öltözete miatt. Bő ruthén gatyát hordott, a mellén azt a tipikus «csereszlot», amit a pásztorok viselnek. Bozontos haját kis tányérformájú kalap takarta.

A Petyko — így hívják a derék fiút — azóta, mióta katonaruhát visel, az üteg gigerlije lett. Rendes a ruhája, borotválkozik, csak a haja nincs szépen kettéválasztva.

Reflexmozgást végez kezem, midőn áldásra emelem és sietek a feloldozással: Ego vos absolvo...

Lecsapott a második gránát. Kétemeletnyi magasságra hánnya ki a földet sötétfekete füstfelhő alakjában és 1-80 méter mély gödröt hagyott lecsapódása helyén.

Ez már hosszabb volt az elsőnél. Túlrepült a vonalon, melyen az istenitizteletet tartottam.

Szemem előtt félelmetes füstfelhő, vagy földfelhő, de azt is látom, hogy Nyékhegyi őrnagy és tisztjei mozdulatlanul állnak az első sorban és hallgatják meg nem szakított beszédemet.

Csődalatos lelkierő van ezekben a tisztekben! Vége lett már a magyar beszédnek, elkezdtem tótul prédikálni.

Alig hogy megkezdtem, jön, sistereg a harmadik. Most már megálltam és vártam, mikor és hol csapódik s mily eredménnyel, mert a helyzet megérlelte bennem a meggyőződést, hogy az oroszok észrevehették, hogy mozgás volt a rajvonalon és most minket keres.

Ily meggyőződés mellett észszerűnek tartottam a tót beszéd mellőzését és a szentmise folytatását.

Credo in unum Deum... Elmondom a Hiszkegyet. Utána Dominus vobiscum — az Úr veletek — köszöntéssel fordulok a hívekhez s lám megint forr, sistereg az ágyúgolyó...

— Oremus! — vagyis imádkozunk, szólítom fel imára őket s lecsap a nehéz gránát és nagyot robban.

De figyelem! Gával zászlós, civilben tanár, mintha csak a gránátrobbanás méltóságos bőjti

A háború elején úgy sokszor meglátszott az arcán, hogy bizony nem igen állja az ellenséges tüzet. Ha megkérdezték tőle, hogy miért fél annyira, azt felelte mindig, hogy felesége és gyermekei várják haza... Azóta sok víz elfolyt már a Dunán és az idő múlásával az emberek is megváltoztak. A legkellemetlenebb szituációkban mindig ő viselkedett a legbátrabban, a sunyi ruthén paraszt a böcsületesség mintaképe lett. Most már a nagy ezüst vitézségi érem díszíti a mellét. Az ütegtben mindannyian szeretjük, megbecsüljük.

Sokszor el-eltréfálkozunk a derék Petykóval. A multkor is megkérdeztem tőle, hogy hova tűzi majd a vitézségi érmet, ha egyszer lekerül a szép egyenruha róla s megint felveszi széles bőr «csereszlotját». A böcsületes Petyko önérettel válaszolta, hogy van biz azon elég hely, csakhogy azon az érem csak úgy fest jól, ha aranyból van...

S bizony a derék trombitás, ha bátorságában továbbra is ily konzekvens marad, még elviszi majd az arany vitézségi érmet is csöndes kis falujába, oda a hegyek közé...

Tempora mutantur...

Sz.

EPERJESI BANKEGYLET

AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANK MELLÉKHELYE.

::: Elfogadunk :::
előnyös kamatoztatás mellett

BETÉTEKET

takarékkönyvre és folyószámlára, melyek mint szabad betétek, a moratorium tartama alatt minden felmondás nélkül lesznek visszafizetve.

::: Veszünk előnyös árbán :::

márka, dollár, rubel

bankjegy és aranypénzt, nemkülönbön egyéb külföldi pénzeket.

A legutóbb kibocsátott 6%-os magyar hadikölcsönkötvények és egyéb, tőzsdén jegyzett s vidéki értékpapírok vételét s eladását előnyös feltételek mellett eszközöljük.

hangjára várt volna, hogy azon a hangon kezdje az éneket, éppen a robbanás pillanatában rákezd énekkarával az énekre: A keresztfához megyek, mert máshol nem lehetek nyugodalmat lelkeimnek... A nap elsötétedett, ennyi kínt nem nézhetett, borzadván rengett a föld. Sírt, kesergett, gyászolt minden az egész nagy természetben, de gyötrelmed nagyobb volt.

Látván, hogy az énekkar éppen a robbanás pillanatában kezdett rá, úgy tűnt fel nekem, mintha csak felelni akart volna a nehéz gránátoknak, hogy: csak azért is! És ha mindjárt megpukkadsz mérgedben, akkor is tovább szolgálunk Istennek és jelen leszünk a gólgotai áldozaton, mely alatt rengett a föld s a nap elsötétedett. Csak azért is fohászkodunk Istenhez, mert csak tőle félünk, senki mástól!

Jött még több is s meg is pukkadt mérgében, hogy kárt nem tehetett bennünk s Istennek végigszolgálhattunk, bemutathattuk a gólgotai áldozatot vérontás nélkül!

Mise után Nyékhegyi őrnagy megdorgálta azokat, kik lefeküdtek, mert abban a hiszemben volt, hogy gyávaságból mozgolódtak a háta mögött s talán futni akartak. De nem így volt! Ott maradt mindenki a helyén a mise végéig!

Mise után megvendégelték őrnagy úrék s reggeli után visszatértem.

*

Megírtam már fenti soraimat, midőn levelet kapok Nyékhegyi őrnagy úrtól a következő tartalommal:

Március.

Sablonszerűen érkezik a jelentés: A jogászfűjság fátylászmenettel ünnepelte meg a márciusi hősök emlékét. Ünnepelés! Úgy hallatszik most e szó, mintha bezárt kriptában hangzanék el, a falak visszhangozva egymásnak adogatják, és mélységes hallgatással felel rá a magány, a csönd. Hát lehet ünnepelni olyan időben, mikor a gyászruhába öltözött anya utolsó fiától is búcsúzik, hogy a golyók fergetegébe, a becsület mezejére küldje?...

Az ifjúság megmutatta, hogy lehet... De nem az örömmel ünnepét ülte, nem a bevégzett munka dicshimnuszát énekelte, hanem az akaraterőnek, a fáradhatatlan küzdelemnek állított trofeumot. Ha eddig tűzzel daloltunk március 15-ikének cigányzenéjéhez, most hangfogó fojtja el a húrok zengését és együtt sirunk, imádkozunk a hegedű szavával: «Áldd meg Isten a magyart!».

Sokaknak váratlan volt ez az ünnepély: Ne ünnepeljünk akkor, mikor fiaink, testvéreink, barátaink a harctéren vannak!... De gondoljuk meg, hogy ezt az ünnepélyt a jogászfűjság rendezte, az az ifjúság, melyen eddig «testvériesen megosztott» a haza és az akadémia. Felét a hon védelmére küldte a kötelesség, másik része meg itthon maradt — ez is a kötelesség nevében — a törvénynek, igazságnak betűit tanulni. S most megint osztozkodást kíván a nemzet... Kivánsága szent! Letesszük, Barátaink a Corpus Jurist, elhagyjuk ős Kollégium padjait és ha eddig a törvény betűivel tanultuk a jogtalanságot üldözni, megtanulunk kardot is rántani az igazsáért és «büszkéek leszünk, ha a közkatona bakan-csát lábunkra köthetjük!».

Csak örömmel telhetik el szívünk, mikor ez az ifjúság március 15-ikén, a nemzeti szabadság és felvilágosodottság tavaszának ünnepén a világnak odakiáltja szent jelszavát: «Hazádnak rendületlenül!».

Olyan ez az ünnepelés a háborús miliőben, mintha fagyos hómezőn rózsát látnánk virulni: váratlan a virág fakadása és mégis örömmel nyúlunk utána, hogy a földnek téli szemfedőjéből az életnek híradóját csokorba köthessük. Ezt az örömet mutatta meg városunk közönsége, amikor a vizes, sáros márciusi estén sok száz főnyi

Vasárnap.

Irta Gával Béla zászlós.

Vasárnapi napon
A rajvonalt megett,
Havas hegyek alján
Állt a gyülekezet.
Harcban edzett ifjak;
Magyar honvédbakák!
A kik Istenüket
Soha el nem hagyják.

Összejöttek most is
A szent oltár körül;
S látszott minden arcon,
Hogy a lelkük örül.
Előttük mi — tiszték;
Őrnagyunk az élen —
Úgy történt az eset,
Amint elbeszéltem.

Tábori lelkészünk
A misébe kezdett,
Buzgón vetett ki-ki
Magára keresztet.
Szívükből jött éneket
Hallgattak az Egek,
Azt zokogta szava:
«Keresztfához megyek».

A hatalmas Isten
Nagy örömmel nézte,
Miként ünnepel a
Harcos hős vitéze.
Áldó napsugarát
Leküldte a tájra —
S figyelte, hogy mit kér
Bátor katonája.

De im! Egyszerre csak,
Itt e szent templomban,
Gránát csapódott le
S félelmetest robbant.
Aztán jött egy másik;
S ki tudja, hány még...
Elég, ha azt tudtuk,
Mi a gonosz szándék!

S aki nem hisz csodát,
Avagy istentelen,
Itt kellett vón' annak
Köztünk lenni jelen!
A sok gránát között,
Mint a sziklák álltunk, —
Nem volt mizekőzben
Semmi bántódásunk.

Nem feledjük soha
Ezt a vasárnapot,
Mert a lelkeinkben
Mély emléket hagyott.
Őrnagyunk szózatát
Most is egyre hallom:
«Velünk van az Isten,
Kitartás! Bizalom!»

Északi harctér, 1915. febr. 28.

Főtisztelendő uram!

Itt küldöm ezen szép verset, amelyet Gával zászlós úr a valóságnak megfelelőleg oly szépen megörökített; azt hiszem, hogy Főtisztelendő uram ezen emlékezetes febr. 28-ikára — melyen oly szép harci zaj mellett szolgálta a szentmisét — mindig szívesen fog visszaemlékezni!

Tisztelő híve: Nyékhegyi őrnagy.

tömegben hallgatta Mayer György joghallgató jól sikerült szavaltatát és Huszovszky Lajosnak, a jogásznöknek beszédét.

«Ha március még külsőleg telet mutat, de mi tudjuk, hogy méhében már a virágfakasztó fu-vallatot hordozza; még felhők tornyosulnak e szent hon horizontján, de már előreveti fényét a dicsőséges béke, a nemzet kivívott tavasza, amelyért most küzdünk és sirunk», s amelyért vérét hullatja a hős s gyászruhát ölt a gyászoló anya. E mérhetetlen áldozatok váltják meg nekünk a boldog jövődőt, melyben áldásos béke jutalmazza meg a szenvedőket, a küzdőket! Jöjj el te vérrel, könnyel kiküzdött új hajnalhasadás, jöjj el te szebb jövő!

(h. l.)

HIREK.

Gonosz vagyok-e?

Gonosz vagyok-e, vagy ember csupán?

Milliók szeme csüng merőn,
A kintől jajduló,
Haláltól hörgő harcmezőn.
Oda se nézek,
Felé se nézek,
Szívemben most más pokolnak
Gyötrő lángjai lobognak —
Beteg, egy leány.

Gonosz vagyok-e, vagy ember csupán?

Hódinka Tivadar.

Személyi hír. Dr. Novák István eperjesi m. püspök e hó 18-ikán több napi tartózkodásra a fővárosba utazott.

Halálozás. Kapi Rezső ny. posta- és távirtda-felügyelő, életének 72-ik évében Győrött meghalt. Kapi Gyula, az eperjesi evang. tanítóképző tanára a boldogultban edesatyját gyászolja. Temetése márc. 13-ikán történt nagy részvét mellett.

Közyűlés. Az eperjesi ág. h. ev. I. egyház-község március 21-ikén, vasárnap d. u. 1/3 órakor a polg. leányiskola rajztermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyház tagjait ezúton is meghívja. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Az 1914. évi számadások megvizsgálása. 2. Az 1915. évi költségelőirányzat és egyházi adó megállapítása. 3. Jelentés és számadás a templom-removálásról. 4. Polgári leányiskolánknak az országos tanári nyugdíjintézetbe való felvétele. 5. Egyházi képviselők küldése az egyházmegyei közgyűlésre. 6. Folyó ügyek és indítványok.

Az «Uránia» Városi Mozgóképszínház r.-t. igazgatósága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy részvényeseit a még be nem fizetett részvényhátralékoknak f. é. április 15-ikéig leendő befizetésére felkéri. Akik az egész részvénynévértéket befizették, azonnal kézhez vehetik a nevükre kiállított részvényeket. A befizetések az Eperjesi Ipari és Gazdas. Hitelszövetkezethél eszközözendők. A részvényesek már részesei fognak az 1915. június 30-ikán végződő első üzleti évről osztalékában. A részvénytársaság ügyeinek vitelével dr. Werther Henrik igazgatósági tag bízott meg.

Hazafias ünnepély a püspöki akadémián. Az eperjesi püspöki akadémia hittan-hallgatói március 15-ikén szépen sikerült házi-ünnepélyt rendeztek az 1848. évi márciusi napok emlékére. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Kölcsey: Himnusz. Előadta az akadémia ének-kara. 2. Megnyitó-beszéd. Tartotta Kemény Gusztáv. 3. Groholy I.: Márciusi napok. Szavaltta Kellő Emil. 4. Magyar ábránd. Előadta az akadémia zenekara, Szimkó Dezső vezetésével. 5. Ünnepi-beszéd. Elmondotta Kellő Elek. 6. Dialog. Előadta Szuchy Elek és Megéla Elek. 7. Magyar dalok. Előadta az akadémia zenekara. 8. Király-induló. Előadta az akadémia ének-kara.

Adomány. A Nagysárosi Múmalom r.-t. Eperjesen, mint minden évben, ezidén is 50 koronát adományozott a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet céljaira. Az adományért ezúton is hálás köszönetet mond a Nőegylet elnöksége.

Az új polgári perrendtartás ismertetése címen egy kis művet bocsátott ki a SZEPESI LAPOK kiadóhivatala, Igló. Szövényi Gusztáv szepsii kir. járásbíró tollából, mely az 1915. jan. 1-jével életbelépett új perrendtartás hatalmas anyagát dolgozza fel, a kereskedők és iparosok különös igényeire való tekintettel. A könyv a SZEPESI LAPOK kiadóhivatalánál kapható Iglón; ára 1 kor.

Az «Uránia» Városi Mozgóképszínház a jótékony célra rendezett estélye jövedelméből 250 koronát juttatott a háborúban megvakult katonák alapja javára. A nemes tett önmagát dicséri.

Az orosz narancssárga könyv. Az orosz diplomáciának a háború előzményére vonatkozó okiratait tartalmazó orosz narancssárga könyv magyar fordítása is megjelent. A füzet ára 40 fill. Kapható minden könyvkereskedésben.

Adományok a vak katonák részére. Bethlenfalvy Éva 4, Grohmann Emmy 3, Vandrák Vilma 3, Mórutz Karola 2, Jelenik Emma 2 kor., N. N. 60 fill., öz. Rosenberg Hermanné 10, Glasner Mórné 30, Bolya Anna 4, Szántó Lajosné 2, Balpataky Zsigmondné 3, Kerényi Andorné 2, Szántó Zsigmondné 20, dr. Wallentinyi Samu 2, Lukovich Aladár 5, öz. Papp Jenőné 1 kor., N. N. 30 fill. Feczko 2, ifj. Meliorisz Kálmáné 10, Pawlas Juliáné 4, X. Y-né 6, öz. Somogyiné 4, Grieger Anna 2, Gönczy Gáborné 3, Ferbstein Dávid 4, dr. Turkyi Aladár 10, N. N. 10, Piller Kálmán 20, «Uránia» mozgó 250 korona, Kadletz Józsefné 12 kor., Kassay István 10 kor., N. N. 10 fill. Összesen 441 kor. Az eddig kimutatott összeg 1327 kor. Végösszeg 1768 kor.

Kávé, saját pörkölésű, különböző nemes fajokból összeállított keverék; Gerbeaud-, valamint Sarotti-cukorkák, kir. udvari pinceborok csakis *Bein* Simon eperjesi csemegekereskedésében kaphatók.

A Vöröskereszt-kórház javára érkezett természetbeni adományok: Mikolík István 3 meleg ing, 6 üveg befőzött gyümölcs. *Dűs* Mária, h. elnök.

Felvétel az iglói m. kir. állami tanítóképző-intézetbe az 1915/16. iskolaévre. Az intézet I. osztályába 40—45 növendék vétetik fel. A jó bizonyítvánnyal folyamodó tanulók mind ellátási kedvezményben vagy pénzbeli ösztöndíjban részesülnek. Folyamodhatnak oly éptestű, egészséges növendékek, akik a középiskola vagy a polgári iskola IV. osztályát (esetleg a felső népiskola III. osztályát) elvégezték. A részletes felvételi hirdetést megkeresésre mindenki megkapja az intézet igazgatóságánál.

Köszönetnyilvánítás. Halász Lipót mérnök úr, elhunyt feleségének emlékére tett alapítványra 100 koronát adott át az Izr. Nőegyletnek. A Nagysárosi Múmalom igazgatósága az Eperjesi Izr. Nőegylet és népkonyha céljaira 50—50 kor.-t; ugyancsak népkonyha javára dr. Grossmann Dezső úr (Bártfa), néhai edesatyja emlékezetére 10 kor.-t adományoztak. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond az egy. elnöksége.

Legjobb minőségű férfi-fehérneműek Ambrózy Bélánál.

Felhívás a hadsereg-szállítókhöz. A cs. és kir. közös hadügyminiszter elhatározta, hogy kebelében az egész hadsereg szállítási ügyeit átfogó központi nyilvántartást szervez. Az új szervezet „Zentralevidenz für Armeelieferungen“ lényege az, hogy a központi nyilvántartásnak lesznek bejelentendők az összes szállítási szükségletek s annak hozzájárulásával történnek a kiírások és a szállítások odaítélése. A kamarák feladatává tétetvén sürgősen felterjeszteni mindazoknak e kereskedőknek a jegyzékét, akik a

hadsereg részére szükséges cikkeket maguk állítják elő, vagy annak árúításával foglalkoznak, a kassai kereskedelmi és iparkamara társulatunkat bízta meg azzal, hogy az Eperjes sz. kir. város és Sáros megye területén tartózkodó ily kereskedők névsorát állítsa össze és sürgősen terjessze fel. Felkérjük tehát mindama kereskedőket, akik eddig katonai szállítással foglalkoztak avagy a jövőben foglalkozni kívánnak, hogy pontos cégüket s a szállítandó tárgyak megnevezését írásban haladéktalanul jelentsék be (Holénia Béla társulati elnök, Eperjes). Ügynökök, nem szakmabeli kereskedők, vagy olyanok ajánlatai, akik a kamara bizonyítványával nem igazolhatják, hogy az árút készíttik vagy raktáron tartják, valamint szóbeli ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Eperjes, 1915. márc. 18. Az Eperjesi Kereskedők Társulata: *Holénia* Béla, elnök.

Teljes lakásberendezések *Gottlieb* Leo Butor-Ipar Vállalatánál, Eperjes, Fő-utca 22. sz. Telefon 152.

Köszönet. A Nagysárosi Múmalom r.-t. igazgatósága az eperjesi kereskedőtanonc-iskola részére 50 koronát adományozott. Fogadja érte az iskola hálás köszönetét!

Adományok. Az Orsz. Vöröskereszt-egylet sárosvármegyei választmányának, illetve eperjesi fiókegyletének céljaira a következő adományok folytak be: 250 kor.: Szepessy Irén, vármegyénk szülöttje (Clevelandből); 500 kor.: Nagysárosi Múmalom igazgatósága (ismételt adománya); 10 kor.: Grossmann Ármán. Ez adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

Földbirtokosaink figyelmébe ajánljuk dr. Keleti és Murányi cégnek lapunk mai számában közölt hirdetését, mely a tavaszi vetés és az idej aratás érdekében fontossággal bír.

Az angol kékkönyv második része, amely a brit külügyi hivatal táviratváltását tartalmazza, szintén megjelent magyar fordításban. A mai háborús viszonyok között valóban el nem tudunk képzelni érdekesebb és aktuálisabb olvasmányt. Bármennyire igyekszik a brit külügyi hivatal a háború kezdeményezésének felelősségét Németországra hártani, a diplomata táviratváltása világosan azt bizonyítja, hogy a háború okozója az angol diplomácia volt. Németország minden ajánlatát, amely Belgium semlegességére, Franciaország területének sérthetlenségére vonatkozott, az angol külügyminiszter haszontalan ürügyekkel és később minden ürügy nélkül egyszerűen visszautasította. A világtörténelem e nagy eseményeit és a hiteles okmányokat ismertető, csinosan kiállított kis füzet ára 60 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

Nyugtázás. A Nagysárosi Múmalom 50 kor.-t adományozott egyetünk céljaira. Fogadja e nemes-szívű adományáért legőszintébb köszönetünket. Az eperjesi ev. Gyámint. Nőegylet nevében dr. *Sztehlo* Jánosné elnök, *Mayer* Endre titkár, *Vogel* Béla pénztáros.

Tépepek készítése az iskolásgyermekkel. Vármegyénk kir. tanfelügyelőjének tanterülete tanfőnökségéhez intézett körlevele folytán *Bartossik* Mihály harapkói róm. kath. el. iskolai tanító a hadsereg részére mintegy 8 kiló tépést készíttetett és a mennyiséget illetékes helyre való továbbítása végett a kir. tanfelügyelői hivatalnak átadta.

A katonaothton megalakulása és munkája. Az eperjesi katonaothton megalakulásáról az EPERJESI LAPOK 9. számában rövid közlemény jelent meg, mely kedves szavakkal dicséri ez intézmény megteremtőit. A szíves megemlékezés, igaz, jól esik az azt nem váróknak is. Már pedig a katonaothton-megteremtők dicséretet nem várnak. E helyett arra kéri városunk lelkes és áldozatkész hazafias közönségét, legyen szíves az erkölcsileg s anyagilag is támogatni. Szívesen

fogadunk bármely csekély ad katonáinkon segíthetünk. Hiszünk az irántuk tanúsítottuk ki! Az otthon örömmel február 28-ikán: a kellemes szórakozásra vágyó hadfiaknak forduló katonák barátságos. nek s ne legyenek kénytelen-ségtelen, kétesegszisztenciájú. A megalakulás kivitele egyrétheol. akad. tanár lelkesítő egyhető. A vezetést az ő felügyelete végzik, kik testvéries odaad megjelent katonák ott töltött messé és egyúttal hasznosság 10 nap alatt, márc. 10-ikéig legellentétebb részeiből Epebőző anyanyelvű és vallású meg. A megjelentek maximum amikor is 59-en keresték fel otthon pedig 6-ikán, ekkor csak ötente napon a zord időjárás nem a különben is messzelevő kaszát; továbbá, hogy hétköznap tart egyeseket. Vasárnap azon szabadságot szerezni, hogy — helyett — a nekik fenntartott meleg, családias otthont keresnek nyújtott adományokat, o rakoztatójátékokat eddig is hordta és gyűjtötte egybe. A mára helyiséget a Kollégium ez gondoskodik fűtésről és vi hálás köszönet illeti ezúttal is. nyelvű könyvecskéket Korbély tónyelvűeket Liptai Lajos esp. kat Mayer Endre theol. akad. dék Jókai, Herczeg, Vas Gereben és vesen olvasott műveit a Szécher tárából és a Révai-kölcsonkőbe. Kezdetben a lapokat az o naponként vásároltuk, reméltü e tétel lassan-lassan a számlán ha majd a munkáról, melyet n eredményről, melyet máris fel értesülést nyer az áldozni tud csalódtunk! Most már a magy Theol. Testület szíves áldozatké A Belmisszió-Egyesület a hozaz otthon asztalaira juttatja. Az és a Naša ZASTAVÁT több péld cég hálás adományaként olvas A képes hetilapokat a Farkas-k kamara és Varga László theo egyszersemindenkorra. A Vörö let kórházának vezetősége, illet Zólyomi Pál theol. betegápolók tatják el a rendelkezésükre áll lapokat és heti folyóiratokat. őket! Szórakoztatójátékok adtak dr. Wallentinyi Samu tanár buzd I. oszt., a Jogász Testület, a konv sakkot, malmot, repülőversenyjával dr. Deákné, Lehoczky Egye Zeman Zoltán és mások látták jelent katonákat. A szivarozók szenvedtek. Mintha megfelelkez Hamutartókat az otthon saját zett be. Levélpapírral, képes-levél lappal Vogel Béláné volt szíves — egyesület nevében — katonáink tetni. A Kósch-cég szívesességéből kap az otthon frószereket. Tér koztak: Kapi Gyula, a Kósch Zoltán. Pénzadománnyal segély Pál theol. betegápoló útján, mag nem akaró sebesült katonatisztek a Konvikts néhány tagja 2 kor. 2 Endre theol. akad. dékán 2 ko Theologus Testület és a Belmis kilátásba helyeztek pénzületi támo

fogadunk bármely csekély adományt, melyekkel katonáinkon segíthetünk. Hisz tapintatos figyelemmel az irántuk tanúsított szeretetet mutatjuk ki! Az otthon örömmel nyitotta meg ajtaját február 28-ikán: a kellemes üdülésre, az ártatlan szórakozásra vágyó hadfiaknak, hogy az itt megforduló katonák barátságos, kedves helyre találjanak s ne legyenek kénytelenek idejüket egészségien, kétesegzisztenciájú helyeken eltölteni. A megalakulás kivitele egyrészt dr. Deák János theol. akad. tanár lelkesítő egyéniségének köszönhető. A vezetést az ő felügyelete mellett theologusok végzik, kik testvéries odaadással igyekeznek a megjelent katonák ott töltött egy-két óráját kellemessé és egyúttal hasznossá is tenni. Az elmúlt 10 nap alatt, márc. 10-ikéig 208, a monarchia legellentétebb részeiből Eperjesre került, különböző anyanyelvű és vallású katonák látogattak meg. A megjelentek maximuma márc. 7-ikén volt, amikor is 59-en keresték fel otthonukat; a minimum pedig 6-ikán, ekkor csak öten jelentek meg, mert e napon a zord időjárás nem igen engedhette ki a különben is messzelevő kaszárnyákból a katonákat; továbbá, hogy hétköznap munkájuk is visszatart egyeseket. Vasárnap azonban jobban tudnak szabadságot szerezni, hogy — korcsmahelyiségek helyett — a nekik fenntartott tiszta levegőjű, meleg, családias otthont keressék fel. A katonáknak nyújtott adományokat, olvasmányokat, szórakoztatójátékokat eddig is az áldozatkészség hordta és gyűjtötte egybe. A katonáonthon számára helyiséget a Kollégium adott; ugyancsak ez gondoskodik fűtésről és vilgításáról is, amiért hálás köszönet illeti ezúttal is. Magyar- és németnyelvű könyvecskéket Korbély Géza főesp.-lelkész, tónyelvűeket Liptai Lajos esp.-lelkész, folyóiratokat Mayer Endre theol. akad. dékán adtak. Mikszáth, Jókai, Herczeg, Vas Gereben és más szerzők szívesen olvasott műveit a Széchenyi-kör népkönyvtárából és a Révai-kölcsonknyvtárból szereztük be. Kezdetben a lapokat az otthon számlájára naponként vásároltuk, reméltük azonban, hogy e tétel lassan-lassan a számlánkról el fog tűnni; ha majd a munkáról, melyet megkezdünk s az eredményről, melyet máris fel tudunk mutatni, értesülést nyer az áldozni tudó szeretet. Nem csalódtunk! Most már a magyar napilapokat a Theol. Testület szíves áldozatkészségéből kapjuk. A Belmisszió-Egyesület a hozatott összes lapját az otthon asztalaira juttatja. Az EPERJESI LAPOKAT és a NAŠA ZASTAVÁT több példányban a Kósch-cég hálás adományaként olvashatják katonáink. A képes hetilapokat a Farkas-kamara, a Galgonkamara és Varga László theol. ajánlották fel egyszersmindenkorra. A Vöröskereszt-egyesület kórházának vezetősége, illetve beteg tisztjei Zólyomi Pál theol. betegápoló közvetítésével juttatják el a rendelkezésükre álló idegen nyelvű lapokat és heti folyóiratokat. Köszönet illesse őket! Szórakoztatójátékok adtak: Korbély Gézáné, dr. Wallentfnyi Samu tanár buzdítására a főgimn. I. oszt., a Jogász Testület, a konviktusi portánsok sakkot, malmot, repülőversenyjátékokat. Cigarettaival dr. Deák, Lehoczky Egyed, Hajdú Árpád, Zeman Zoltán és mások látták el eddig a megjelent katonákat. A szivarozók azonban hiányt szenvedtek. Mintha megfeledeztek volna róluk! Hamutartókat az otthon saját költségén szerzett be. Levélpapírral, képes-levelezőlapokkal, táborlappal Vogel Béláné volt szíves — a Vöröskereszt-egyesület nevében — katonáinkat megörvendeztetni. A Kósch-cég szívesességéből árendeménnyel kap az otthon frószereket. Térképeket ajándékoztak: Kapi Gyula, a Kósch-cég és Zeman Zoltán. Pénzadománnyal segítettek: Zólyomi Pál theol. betegápoló útján, magukat megnevezni nem akaró sebesült katonatisztek (öten) 40 kor.-t., a Konviktus néhány tagja 2 kor. 70 fill.-t és Mayer Endre theol. akad. dékán 2 kor.-t. A Jogász-, Theologus Testület és a Belmisszió-Egyesület is kilátásba helyeztek pénzületi támogatást. A nemes-

szívű adakozók és fáradozók e helyről is fogadják — úgy egyetemlegesen, mint külön-külön — az otthonban megjelenő katonák, vezetők öszinte és hálás köszönetét. Az adakozók készséges áldozata nagy örömet szerez a harcból jövőknek, illetve a harcba indulóknak. Kiktől semmit sem szabad sajnálnunk, már csak azért sem, mert közöttük keressük az apát, testvért, vőt, unokát. S mily boldognak érezheti magát az adakozó, amikor a katona arcán a jólézés pírját látja! S ki tudja, nem-e utoljára? Március 14-ikén csendben, minden külsőség nélkül hazafias ünnepélyt rendeztünk a katonák számára. (Sz. Gy.)

□ Az Országos Vöröskereszt-egyesület eperjesi fiókjának 1914. évi működése. □

Az Országos Vöröskereszt-egyesület eperjesi fiókja, mint már jelentettük, március hó 1-jén délután 3 órakor tartotta évi közgyűlését a vármegyeházán. Ezen közgyűlésen terjesztette elő Gömör János, a fiókegyesület fáradozó, nemeslelkű titkára, a fiók 1914. évi működéséről szóló jelentését, melyet egész terjedelmében közlünk:

Tisztelt Közgyűlés!

Immár nyolcadik hónapja: istentétele van a világban. A háború démonai fékevesztetten tombolnak mindentűt. Mi magyarok küzdünk nemcsak a megsértett erkölcsi világrendért, de küzdünk hős szövetségünkkel a Nyugat kulturájáért, harcolunk az anyaföldért, állami létünkért. Ebben az ádáz és rettenetes küzdelemben részt vesz az ország legféltettebb kincse: hazánk fiatal-sága, de részt vesznek a meglelt férfiak is: a férj elhagyja hitvesét, az apa gyermekét s a Kárpátok égbenyúló bércein, a lengyel föld rónáin és halmain öntestűkkel, ha kell, vérükkel védik meg az édes, anyai földet. Hát mi, akik itthon maradtunk, mit cselekedtünk veszélyben forgó hazánkért? E kérdést szűkebb hazámnak, Eperjes városának társadalmához intézem, ahhoz a társadalomhoz, amelynek fényes múltja, különösen a nemzetifrtó századokban, telve van a honszeretet ragyogó, lelketemelő példáival. A gazdag felajánlotta-e a haza oltárára a maga éléstárát, pénzesládáját; az erős, egészséges: munkájának javát? S ha felajánlotta, nem apadt-e ki a pillanatnyi felfolbanás-szülte áldozatkészség forrása, megvolt-e az erős kitartás a kötelesség teljesítésében, a csüggedetlen hit a jobb jövőben?

Ezekre a kérdésekre igyekszem én válaszolni akkor, amidőn az eperjesi Vöröskereszt-fiókegyesület múlt évi működéséről beszámolok.

Öfelsége a király 1914. július 31-ikén elrendelte a hadsereg általános mozgósítását. Ezzel a kocka el volt vetve: megkezdődött a háború. Augusztus első napjai élénken élnek mindnyájunk emlékezetében. Örömtől ujjongó fiatalságunk nemzeti zászlók alatt a közönség lelkesedésétől kísérve s hazafias dalokat énekelve járja be a város utcáit. A hadrakelt katonák szakadatlan ünneplésnek tárgyai. A mámoros harci kedv magával ragadja a nőket és aggasztánokat. A hatóságok fejei értekezletre hívják a társadalom vezetőit, ahol okos előrelátással megteszik előre a szükséges intézkedéseket s megjelölik az utakat és módokat, amelyekkel a haza ügyének szolgálatakat tehet. A bölcs szavakat tettek követik. A katonák itthonmaradt családtagjainak felsegélyezésére nagyarányú segélyakció indul meg, amelyet a társadalom lelkesen felkarol. A társadalmi egyesületek közül fiókegyesületünk az első, amely szervezkedik az emberszeretet munkájára. Az első, mert hiszen a Vöröskeresztet éppen a háborúszülte szenvedés megszüntetésének gondolata keltette életre.

Elnökségünk, miután tisztázta az egyesületre váró teendőket, augusztus 5-ikére közgyűlést hívott össze. Ezzel kezdődött meg tulajdonképpen

egyesületünknek sokirányú és áldásos tevékenysége.

A sebesült és beteg katonák ápolását tegyük lehetővé Eperjesen! Ez a cél, amelyet okvetlenül el kell érünk. De hogyan és miképpen? Mindenekelőtt a Vöröskereszt-egyesület sárosvm. választmánya felhívására ápolónő-tanfolyamot nyitottunk. Mindjárt ez első akciónknál Eperjes város női társadalmára fényes tanúbizonyságot tett arról, hogy igazi önzetlenséggel óhajt a Vöröskereszt-egyesület működésében résztvenni; a jelentkezőknek száma a legvérmesebb reményéseket is felülmulta. A kéthetes tanfolyamot dr. Holénia Gyula, városi főorvos szervezte és az abban résztvevők minden nap délelőtt és délután három csoportban részesültek elméleti és gyakorlati kiképzésben. A tanításban résztvett a főorvoson kívül dr. Baumöhl Zsigmond, a kerületi pénztár főorvosa és dr. Horovitz Imre, tvsz. orvos.

Miután már 1913-ban egyesületünk, ugyan-csak dr. Holénia Gyula vezetése mellett rendezett ilyen ápolónői tanfolyamot, bizton remélhető volt, hogy ha sikerül kórházat létesítenünk, lesz elegendő önkéntes ápolónőnk is.

(Folyt. köv.)

Vasúti menetrend.

Érvényes 1915. évi március hó 15-ikétől.

Kassa—Eperjes—Orló.

Kassa	ind.	e. 6 ²⁶	d. 12 ²⁶	r. 4 ²⁵
Hernádtihany	"	"	"	"
Hernádszentistván	"	6 ⁵⁵	"	4 ³⁸
Terebő	"	"	"	"
Abos	érk.	7 ¹⁵	12 ⁴⁴	4 ⁴⁸
Abos	ind.	7 ³⁵	12 ⁵⁵	4 ⁵²
Eperjes	érk.	8 ²¹	1 ²⁰	5 ²⁴
Eperjes	ind.	10 ⁰¹	"	"
Nagysáros	"	10 ²⁴	"	"
Kisszeben	"	11 ²⁵	"	"
Héthárs	érk.	11 ⁵⁸	"	"
Héthárs	ind.	12 ¹⁸	"	"
Pusztamező	"	1 ¹⁵	"	"
Orló	érk.	1 ⁴¹	"	"

Orló—Eperjes—Kassa.

Orló	ind.	e. 3 ⁵⁶	"	"
Pusztamező	"	4 ²⁸	"	"
Héthárs	érk.	5 ⁰⁴	"	"
Héthárs	ind.	5 ²⁰	"	"
Kisszeben	"	r. 6 ⁰³	"	"
Nagysáros	"	6 ⁴³	"	"
Eperjes	érk.	7 ⁰⁴	"	"
Eperjes	ind.	8 ³⁴	du. 3 ⁵⁵	e. 10 ²⁵
Abos	érk.	9 ³⁰	4 ²⁷	10 ⁵¹
Abos	ind.	9 ⁴²	4 ⁵⁷	11 ¹⁶
Terebő	"	"	"	11 ²¹
Hernádszentistván	"	de. 10 ⁰⁵	"	11 ²⁸
Hernádtihany	"	"	"	11 ³⁵
Kassa	érk.	10 ²⁵	5 ¹⁵	11 ⁴⁰

A Kassáról este 6 ó. 56 p.-kor induló és az Orlórról éjjel 3 ó. 56 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Eperjes—Bártfa.

Eperjes	ind.	e. 9 ⁰⁴
Alsósebes	"	9 ²⁰
Kapi	"	9 ⁵³
Deméte	"	10 ¹⁸
Magyarraszlavicza	"	10 ⁵⁰
Oszikó	"	11 ⁰²
Hertnek	"	11 ⁴⁵
Kolossó	"	12 ⁴²
Bártfa	érk.	12 ⁵⁵

Bártfa—Eperjes.

Bártfa	ind.	r. 4 ⁴⁶
Kolossó	"	5 ⁰⁴
Hertnek	"	6 ⁰²
Oszikó	"	6 ²⁰
Magyarraszlavicza	"	6 ⁴²
Deméte	"	7 ⁰¹
Kapi	"	7 ³¹
Alsósebes	"	7 ⁴⁷
Eperjes	érk.	8 ⁰⁷

Az Eperjesről este 9 ó. 04 p.-kor induló és Bártfáról reggel 4 ó. 46 p.-kor induló postavonatok csak igazolvány előmutatása ellenében használhatók.

Felüls szerkesztő:

Kiadótulajdonosok:

Dvortsák Győző.

Koós Ernő és Frigyes.

URÁNIA

VÁROSI MOZGÓKÉPSZINHÁZ.

□ Kedden, □
márc. 23-án:

Csütörtökön,
márc. 25-én:

≡ NORD, ≡
a dzsungel királya

LUBACOV
OSTROMA

Szombaton és vasárnap:

≡ A ROBBANÁS. ≡

Alulírott gazdaság ajánl elsődrendű hasáb bükkfát

tengelyen Eperjesre szállítva
≡ 30 koronáért, ≡

valamint **faszenet** napi folyó-
elsődrendű árban. :::

Sáros-mátyáskai gazdaság kezelősége.

□□□□□ Ügyes □□□□□

kimérő

:: alkalmazást nyerhet ::
az Eperjesi Kuglizó Társas-
körnek kerti helyiségeiben.

☉ Bővebb felvilágosítást ad a Kör
elnöke: Klefner Gyula, ügyvéd. ☉

Olivin-Rumool

a legjobb kompozíció finom rum
készítésére. 100 liter rumhoz szük-
séges 1 kilogr. ára 8 korona 50 fillér.

Olivin-Fabrik, Wien IX/4, Nordbergstrasse 6-10.

A Sárosvármegyei Gazdák Szövetkezeténél

Eperjes, Szebeni-út 16.

minden kedden

kitünő □ étkezési

BURGONYA

kapható. 50 kiló ára 4 K.
25 fillér. ■ Ennél kisebb
mennyiség nem adható ki.

Legjobb táplálószer, a lisztanyagok
□ olcsó és okszerű pótlására. □

Meghívás. Az Eperjesi Takarékpénztár

által 1915. évi április hó 24-ikén délután 3 órakor
Eperjes sz. kir. város tanácstermében tartandó 70-ik ülése

rendes évi közgyűlésre

a t. c. részvényesek ezennel tisztelettel hivatnak meg. ::

Tanácskozási
tárgyak:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése, indítványai és az azok feletti határozathozatal. 2. A felügyelőbizottság jelentése. 3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása s a nyereség felosztása. 4. Az igazgatóság s a felügyelőbizottság felmentése. 5. Jótékony adományok megszavazása.

Eperjesen, 1915. évi március hó 17-ikén. :: :: ::

Az igazgatóság.

Jegyzet.

Az alapszabályok 23. §-a értelmében benyújtandó a meghatalmazás az igazgatóságnál 1915. április 21-ikéig.

Kiadó lakás.

A volt Korona-laktanya
□ épületében □

emeleti utcai lakás,

mely 3 szoba, fürdőszoba
és egyéb mellékhelyiségek-
ből áll, **kiadó.** :::

Bővebbet

az Eperjesi Vendéglősök és Korcsmárosok Szö-
vetségének irodájában, Eperjes, Szebeni-út 1.

Bútorszállításokat: szabad, zárt és nyitott kocsikban

valamint mindennemű árúk szállítását
helyben és vidéken **jutányos árak** mellett vállal

BIRKENBAUM ADOLF
katonai kincstári szállító, Eperjes. Telefon 34.

FISCHER és T^{sai}

faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBRÓSI M. és FISCHER L. örökösei

NAGYENYED

Milliók

használgák

Köhögés

rekedtség, hurut és nyálkásodás, górcs és
hőkurut ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hi-
teles bizonyít-
vány orvosoktól
és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

Kapható Eperjesen: Molitorisz István és
Korn Vilmos gyógyszerárában és Pálesch
Árpád drogériájában.

Országos érdek

hogy az ideai termés fényesen sikerüljön; kötelessége tehát minden földbirtokosnak
a tavaszi vetést idejekorán kártevések ellen megvédeni. A vetőmagnak ellenségei:
a varjúk, egerek, hangyák és az üszök, melyek ellen biztos védelmet nyújt a kitünő

CORBIN

csávázó-szer, mely 8 év óta bevált, miként azt tudományos intézetek, valamint gyakor-
lati gazdák alapos kísérletei hitelesen bizonyítják. A Corbin nem befolyásolja a vetőmag
csírázóképességét! Búza, rozs, árpa, zab, kukorica, répa, kender, konyhavetemény stb.
magjainál alkalmazható egyaránt kitünő eredménnyel. **A jelenleg drága kékkö-
vel való csávázás, mely csak üszök ellen véd, teljesen elmaradhat.**

Megrendelések idejekorán, lehetőleg azonnal eszközölködjék, mert a vasúti szál-
lítás számos vonalon akadályosul jár.

Rögtön küldünk árajánlatot, (igen egyszerű) használati utasítást és bizonyítvány-
másolatokat érdeklődőknek.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpesten,
valamint a főelárúsító: **Friedmann Miksa, Eperjes.**

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen.

Előfizetési árak

Egész évre . . . 12 K.

Félévre 6 K.

Negyedévre . . . 3 K.

Hirdetési díj: Egyhasábo-
petitsor egyszeri hirdetés
15 t. Közlemények sora 40

Az elme

Véges emberi e-
tudni dolgokat po-
ember csak mega-
belülegesen a mag-
a sorsra. Przemysl-
csak a sorson füg-
bízva a magyar é-
gyar szív hősiesség-
jára. A háborúba-
dul, amerre észet, e-
get talál. Ezért nem-
s azért nőtt ann-
magyar tiszték, n-
benne és kapitulá-
ezért penget fájd-
jesieknek külön si-
is megvan a jog-
között ott voltak a
véreink is.

A szív érzéseive-
nem intéztek el.
nyesen végződness-
mindenféle katon-
télyes pozíciót ké-
akik a maguk nag-
építették a Kárpát

TÁ

Szinyei Mersé

A közpályán mülk-
hogy állandóan a kö-
állanak. Ez az ítélőszé-
láthatatlan bíróság, t-
maga «ügyész»-e, «vé-
akárcsak a törvény á-
ságoknak.

Ki ne ismerné e-
lesújtó ítéleteit? Ki ne-
és könnyen befolyásol-
vagyis Te, Ó és általa

Ennek magyarázat-
rek ugyanis, mint társa-
utalva. A jó barát «biz-
«megbízható» helyről
természetesen «diskré-
fgy, ha valakire nézve
ban készen vagyunk
illetőt a pokolba kivá-
A rossz hír — má-
gyorsan terjed. Talán s-
szikra. Az emberi gyer-
indulat folyománya-e e-
Másképp állunk a j-
terjednek. De ahová t-
befészkelte magát, min-
akiket még a leggyilk-
a veszedelemtől.